

Table of Contents of the Thesis

प्रकरणम्-१

वैदिकवाङ्मयम् एकम् अवलोकनम्

- १.१ वेदपरिचय ।
- १.२ वेदशब्दार्थनिरूपणम् ।
- १.३ वेदशब्दस्य पारिभाषिकार्थः ।
- १.४ वेदशब्दस्य व्युत्पत्तिविचारः ।
- १.५ वेदशब्दस्य पर्यायवाचिनशब्दाः ।
- १.६ वेदानां महत्त्वम् ।
- १.७ वेदानां पादुर्भावविभाजनविषये मतम् ।
- १.८ ऋग्वेदस्य परिचयः वैशिष्ट्यञ्च
- १.९ ऋग्वेदस्य महत्त्वम् ।
- १.१० यजुर्वेदस्य परिचयः वैशिष्ट्यञ्च ।
- १.११ सामवेदस्य परिचयः वैशिष्ट्यञ्च ।
- १.१२ वेदोत्तरवैदिकसाहित्य परिचयः ।

प्रकरणम्-२

वैदिकसाहित्ये विषयवैविध्यं वैशिष्ट्यञ्च

- २.१ समस्तप्राचीनविधानां निधानं 'वेदविद्या' ।
- २.२ वैदिकवाङ्मये प्रकीर्णतमः चिन्तनपन्थाः ।
- २.३ वैदिकवाङ्मये सूक्तद्वारा तत्त्वदर्शनम् ।

- २.३.१ वैदिकवाङ्मये प्रकृतिसूक्त ।
- २.३.२ वैदिकवाङ्मये दार्शनिकसूक्त ।
- २.३.३ वैदिकवाङ्मये लौकिकसूक्त ।
- २.३.४ वैदिकवाङ्मये संवादसूक्त ।
- २.३.५ वैदिकवाङ्मये आख्यानसूक्त ।
- २.४ वैदिकवाङ्मयेतरे गौणविषयाः ।
 - २.४.१ वैदिकवाङ्मये षोडशसंस्काराः
 - २.४.२ वैदिकवाङ्मये आयुर्विज्ञानम् ।
 - २.४.३ वैदिकवाङ्मये वर्णाश्रमव्यवस्था ।

प्रकरणम् – ३

वैदिकवाङ्मये प्रमुखसूक्तेषु समाजव्यवस्थायाः दार्शनिकविचाराः

- ३.१ पुरुषसूक्ते समाजव्यवस्थायाः दार्शनिकविचाराः
- ३.२ प्रजापतिसूक्ते समाजव्यवस्थायाः दार्शनिकविचाराः
- ३.३ भगसूक्ते समाजव्यवस्थायाः दार्शनिकविचाराः
- ३.४ सवितासूक्ते समाजव्यवस्थायाः दार्शनिकविचाराः
- ३.५ सूर्यसूक्ते समाजव्यवस्थायाः दार्शनिकविचाराः
- ३.६ विष्णुसूक्ते समाजव्यवस्थायाः दार्शनिकविचाराः
- ३.७ वाणीसूक्ते समाजव्यवस्थायाः दार्शनिकविचाराः
- ३.८ आत्मज्ञानसूक्ते समाजव्यवस्थायाः दार्शनिकविचाराः
- ३.९ इन्द्रसूक्ते समाजव्यवस्थायाः दार्शनिकविचाराः

३.१० शान्तिपाठसूक्ते समाजव्यवस्थायाः दार्शनिकविचाराः ।

३.११ इन्द्रसूक्ते समाजव्यवस्थायाः दार्शनिकविचाराः ।

प्रकरणम् – ४

वैदिकविचारधायां लोककल्याणस्य सङ्कल्पना

४.१ पारिवारिकं सौहार्दम् – पारिवारिकम् ऐक्यम् ।

४.२ विश्वबन्धुत्वस्य भावना ।

४.३ वेदेषु राष्ट्रीयभावनाद्वारा लोककल्याणम् ।

४.४ वैदिकी-शिक्षाप्रणालीद्वारा लोककल्याणस्य निर्देशः ।

४.४.१ निरुक्ते शिक्षणविचाराः ।

प्रकरणम् – ५

वैदिकवाङ्मये निरूपिता सामाजिकसंरचना

५.१ वैदिकवाङ्मये सामाजिक व्यवस्थापनम् ।

५.१.१ 'समाज' शब्दस्यार्थः ।

५.१.२ समाजस्य स्वरूपम् ।

५.१.३ सामाजिकजीवनम् ।

५.१.४ समाजस्य वर्णव्यवस्था ।

५.२ वैदिकवाङ्मये आश्रमव्यवस्था ।

५.२.१ आश्रमशब्दस्यार्थः ।

५.२.२ आश्रमव्यवस्थायात्युत्पत्तिः ।

५.२.३ चत्वारः आश्रमाः ।

५.२.४ आश्रमव्यवस्थायाः विकासः ।

५.३ विवाहः पारिवारिकव्यवस्था च ।

५.३.१ विवाहस्य प्रयोजनानि ।

५.३.२ विवाहस्य सादृश्यम् ।

५.३.३ सगोत्रविवाहस्य निषेधः ।

५.३.४ विवाहस्य प्रकाराः ।

५.४ वैदिकवाङ्मये नारीस्थानम् ।

५.४.१ ऋग्वेदोक्तनारीधर्माणां परिशीलनम् ।

५.४.२ वैदिकसमये नार्यः धार्मिकाधिकारः ।

५.४.३ वैदिककाले शिक्षायां नार्यः योगदानम् ।

५.४.४ वैदिकसमये राजनीतौ नार्यः योगदानम् ।

प्रकरणम् – ६

वेदेषु आधुनिकसमाजव्यवस्थायाः विचाराः

६.१ वेदेषु विश्वशान्त्यै आधुनिकविचाराः ।

६.२ द्युतक्रीडानिषेधद्वारा मानवकल्याणस्य सामाजिकविचाराः ।

६.३ अतिथिसत्कारद्वारा सामाजिकविचारः ।

६.४ मूल्यवादि समाजव्यवस्था ।

६.५ साम्यवादि समाजव्यवस्था ।

६.६ ज्ञानविज्ञानादिभिः आधुनिकदिशानिर्देशः ।

६.६.१ कृषिविज्ञानम् ।

६.६.२ पशुपालनेनार्थोन्नतिः ।

६.६.३ यन्त्रविज्ञानेन विकासः ।

६.६.४ वेदेषु आयुर्विज्ञानम् ।

प्रकरणम्-७

वैदिकवाङ्मयद्वारा विश्वकल्याणम्

७.१ प्रस्तावना

७.१.१ पर्यावरणविषयकचिन्तनम् ।

७.१.२ धर्मनिरपेक्षतावर्णनम् ।

७.१.३ समाजसंस्कृति निरूपणम् ।

७.१.४ विज्ञानविषयकचिन्तनम् ।

७.२ लोककल्याणकारकाः वेदस्य विषयाः ।

७.३ वेदेषु उत्तमगृहस्थविचारः ।

७.४ वेदेषु राजधर्मविचारः ।

७.५ वेदेषु उत्तमप्रबन्धविचारः ।

७.६ वेदेषु श्रेष्ठमानवनिर्माणस्य सङ्कल्पना ।

प्रकरणम्-८

८.१ निष्कर्षः ।

– संदर्भग्रंथसूची (Bibliography)